

คำนำ

การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนในลักษณะองค์รวมที่มีประสิทธิผล เพราะความสำเร็จของการท่องเที่ยวสามารถสะท้อนถึงควมมีคุณภาพและประสิทธิภาพของชุมชนในหลายด้าน ทั้งในส่วนของจัดการทรัพยากรในชุมชน การมีเครือข่ายการคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี ชุมชนมีความปลอดภัย สุขอนามัยและสภาพแวดล้อมชุมชนดี มีการบริหารจัดการที่ดี ชุมชนมีความร่วมมือกันดีและมีความสามัคคีสูง ประชาชนโดยรวมมีคุณภาพ มีคุณธรรม และมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับคนภายนอก ฯลฯ แต่การใช้เครื่องมือชุดนี้ให้สัมฤทธิ์ผลเป็นสิ่งที่ท้าทาย ไม่อาจทำให้สำเร็จได้โดยง่าย เนื่องจากต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง ทั้งส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและองค์กรทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยทางกายภาพ ปัจจัยสถานการณ์โลก และภาวะตลาดการท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมใหม่ที่ชุมชนไม่คุ้นเคย และหลายชุมชนไม่เคยทำมาก่อน ความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชนจึงขึ้นอยู่กับเตรียมคนและเตรียมชุมชนให้มีความรู้ มีความเข้าใจ มีทักษะ ทักษะและแนวคิดที่ถูกต้องก่อนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ หรือวิสาหกิจชุมชน หากขาดการเตรียมการที่ดี การท่องเที่ยวจะเป็นเครื่องมือในการทำลาย สร้างความเสียหายแก่ชุมชนมากกว่าการพัฒนา ดังที่ปรากฏให้เห็นได้โดยทั่วไปในหลายพื้นที่ การศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมบริเวณคลองยันเป็นงานวิชาการที่สะท้อนขั้นตอน วิธีการในการเตรียมคนและชุมชนเพื่อใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของประชาชน เพื่อเป็นฐานการพัฒนาชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป